

Bwandafonds

Nieuwsbrief 12, juli 2013

Beste vrienden, belangstellenden en lezers,

Het is alweer bijna tien maanden geleden dat jullie de laatste nieuwsbrief ontvingen. En dat ligt niet aan de Bannabikira (dochteren van Maria) in Oeganda of de verschillende leerlingen. Die lieten trouw van zich horen en schreven over schoolresultaten en andere vorderingen. Nee, dit keer hadden wij nogal veel tijd nodig voor onze eigen zaken.

Des te mooier dus dat we u nu kunnen berichten over een aantal nieuwe zaken. Marloes Wesselingh doet in deze nieuwsbrief verslag van haar bliksembezoek aan Bwanda, waar ze met de ogen van nu naar het werk van tante Cato en tante Aagje toen keek.

We kunnen u ook melden dat de Soroptimistclub Haarlem-Kennemerland besloten heeft het Bwandafonds te steunen met een bijdrage van €450,00 en de intentie heeft deze gift te herhalen in 2014 en 2015. Deze service organisatie heeft de wens uitgesproken dat het bedrag zoveel mogelijk ten goede zal komen aan onderwijs in de breedste zin van het woord: leerlingen, onderwijsmateriaal, locaties etc. Ook in de Dominicuskerk zal binnenkort weer een collecte gehouden worden ten bate van het Bwandafonds. En dat is dan al voor de derde keer in het bestaan van ons 'fonds'.

Structurele ondersteuning van het ontwikkelingswerk door de overheid mag dan steeds moeilijker worden, dit soort kleine gerichte ondersteuning lijken nog steeds te kunnen rekenen op brede steun. Zo vierde onlangs een van onze donateurs haar

zeventigste verjaardag met een voordracht over Witte zuster in donker Afrika. De opbrengst van die middag ging naar het Bwandafonds. Voor al dit soort bijdragen zijn wij u zeer dankbaar.

Wij zijn ook blij dat Marloes Wesselingh en Frank Velthuisen steeds actiever betrokken raken bij de activiteiten van het Bwandafonds. En misschien melden zich binnenkort nog meer jongeren. Het is goed als het bestuur haar activiteiten op den duur kan doorgeven aan jongere mensen die goed zijn ingevoerd in waar ontwikkelingslanden behoefte aan hebben.

Alle foto's in deze nieuwsbrief zijn gemaakt tijdens het bezoek van Marloes aan Bwanda

Marloes Wesselingh bracht een onverwacht bezoekje aan Bwanda

Ik had, mede door de verhalen uit het boek 'Witte zuster in donker Afrika', al een heel kleurrijk beeld gevormd van de school waar Aagje Wesselingh en Cato Verkley jaren geleden met zoveel toewijding hebben gewerkt. Deze verhalen hebben mij dikwijls doen realiseren dat het missiewerk van toen inmiddels wereldwijd is ontwikkeld tot een modernere vorm van hulp en ondersteuning, met huidige trends als 'empowerment' en 'community-based' projecten. Maar ondanks dat er gedurende de laatste 100 jaar veel is veranderd, herkende ik ook een aantal aspecten uit de bijzondere verhalen van het werk van Cato en Aagje.

Toen ik afgelopen november in Oeganda was voor mijn werk, heb ik de kans om zelf de school in Bwanda te bezoeken met beide handen aangenomen. Ik was erg benieuwd naar de plek waar zij destijds hun vertrouwde leven in Nederland voor opzij hadden gezet.

De reactie van Zr. Theopiste, een van de Oegandese zusters, op mijn vraag of ik langs kon komen, was zo enthousiast dat het leek of ze mij al jaren verwachtte. *"You are more than welcome to come! I will pick you up from Kampala. Prepare for a 4-hour journey back to Bwanda. Enough time to talk and to get to know each other. Very special that you are coming to visit us and see the work that your old aunt has started!"*. Deze enthousiaste, schriftelijke reactie bleek alleen nog maar voorproefje van de hartelijkheid en warmte die me te wachten stond in Bwanda. Zoals beloofd kwam Zr. Theopiste mij ophalen in Kampala. De reis naar Bwanda bleek echter iets langer te zijn dan de geplande vier uur, aangezien deze vriendelijke, enthousiaste Zuster mij graag nog voor wilde stellen aan verschillende

familieleden, zusters en broeders die wij onderweg tegenkwamen. Ik moest wel even glimlachen toen ze mij voorstelde als het *"achter-, achter-, achternachtje"* van Mother Mechtilda (tante Cato) en Zr. Francois de Borgia (tante Aagje). Hoewel ik niet helemaal zeker wist of dit inderdaad de juiste benaming was voor mijn bloedband met deze twee bijzondere vrouwen, heb ik deze 'titel' gedurende mijn bezoek maar behouden tijdens de verschillende introducties.

Terwijl we het terrein van de Zr Theresia school opreden sprongen en dansten de kinderen om me heen en konden zij niet wachten om hun ingestudeerde dans te laten zien op het kleine podium op het grasveldje dat tussen de klaslokalen in lag. Hoewel dans een hele duidelijke plaats inneemt in de Oegandese cultuur, en ik ook eerder al een heel aantal Oegandese dansen had mogen bewonderen, voelde deze welkomstdans van de kinderen wel heel speciaal. Terwijl zij in hun mooie verenrokken op de beats van de trommel bewogen, keek ik zo af en toe al even in het rond om de school, de kinderen en de sfeer in me op te nemen.

Ik realiseerde me dat Cato en Aagje vast en zeker op dezelfde plek, met dezelfde muziekritmies op de achtergrond en hetzelfde uitzicht moeten hebben gezeten destijds.

Na even met de kinderen, leraren en een aantal zusters gesproken te hebben, kreeg ik een rondleiding over het Bwanda terrein. Ik mocht even om het hoekje van de klaslokalen kijken, waar de studenten uit de P7 klassen (onze 'groep 8') hard aan het studeren waren voor hun examens. Aangezien de electriciteit was uitgevallen zat er niets anders op dan gezamenlijk bij kaarslicht de noodzakelijke rijtjes en sommetjes uit hun hoofd te leren. Ook de bijbehorende slaapzalen voor meisjes en jongens heb ik mogen bezoeken. De meeste gebouwen ademden nog de sfeer uit van de tijd dat Cato en Aagje daar hun handen uit de mouwen staken. Je kunt je voorstellen dat een aantal van deze gebouwen ook aardig verlegen zitten om een goede opknapbeurt en wat grondig onderhoud.

Ik had van tevoren het idee dat de schoollessen voor de kinderen verzorgd werden door de Zusters, maar dat was niet het geval. Het Ministerie van Onderwijs in Oeganda heeft de verantwoordelijkheid om opgeleide leraren te plaatsen op de verschillende scholen in het land. De leraren en hoofdlerares op deze school zijn dus ook door de overheid geplaatst. Zij vormen het lerarenteam, terwijl het 'algemene management' en de zorg voor de kinderen buiten de lessen door de Zusters wordt gedaan. Aangezien een aantal leraren van ver moeten komen zijn er onlangs een aantal simpele accommodaties voor hen gebouwd. Een van de leraressen vertelde me dat ze aan de andere kant van het land woont, dus een logeerplaats dichtbij de school leek me inderdaad geen overbodige luxe voor haar.

Op mijn tenen ben ik de kapel ingelopen, terwijl de overige Zusters bezig waren met hun kerkdienst. Mijn plan was eigenlijk om er ook weer geruisloos op mijn tenen uit te lopen, maar dat was natuurlijk onbegonnen werk als "*special visitor from Holland*". Alle Zusters hadden zich verzameld voor de uitgang van de kerk en keken mij verwachtingsvol aan. Ze lieten duidelijk merken dat ze het erg leuk vonden dat ik de moeite had genomen om hen te bezoeken. Met name dat oudere Zusters, waarvan sommigen Cato en Aagje nog persoonlijk hadden gekend, leken erg onder de indruk. "*You really look like your aunt!*", zei een van deze oudere dames, toen ik vertelde dat ik veel in het buitenland had gewerkt en momenteel in Soedan woonde. Toen ik even later het mooie, bronzen standbeeld van Mother Mechtilda (tante Cato) in de tuin zag staan en de postieve verhalen van de Zusters over haar en tante Aagje aanhoorde, voelde ik wel echt een gevoel van trots en respect voor wat zij voor de gemeenschap en onderwijs in Oeganda hebben betekend.

Na een gezellige, gezamenlijke maaltijd werd ik naar het gastenverblijf gebracht, waar ik de nacht mocht doorbrengen. Aangezien ik die dag daarna weer vroeg zou vertrekken ben ik na een korte nachtrust weer vroeg uit de veren gegaan om nog even de begraafplaats te bezoeken waar zowel Aagje als Cato begraven liggen. Ik was niet de enige op de begraafplaats en een aantal nieuwsgierige kinderen en Zusters hadden zich al snel om mij heen verzameld voor een praatje over de invloed die deze familieleden gehad hebben op het onderwijs voor meisjes in het bijzonder. "*Before, girls were not supposed to go to school, but this school was the first school for girls and young women in Uganda!*"

Mijn vroege ontbijt was niet bepaald een licht ontbijt (bestaande uit geroosterd varkensvlees en een puree van cassave), maar Zr. Theopiste drukte me op het hart dat ik nooit met een lege maag moest reizen. Met een voldaan gevoel, wat niet alleen te danken was aan de grote portie varkensvlees, reed ik even later het Bwanda terrein af. In de auto onderweg naar Kampala bedacht ik me dat Aagje zo vaak in haar brieven naar het thuisfront in Hazerswoude had geschreven dat ze hoopte dat er eens familie op bezoek zou komen in Bwanda om haar werk en leven daar te kunnen zien. Hoewel zowel tante Cato als tante Aagje al heel wat jaren geleden overleden zijn, ben ik blij dat ik de vruchten van en waardering voor hun werk op deze manier een beetje heb mogen beleven.

Marloes Wesselingh

M_wesselingh@hotmail.com

CONTACTEN MET .....

Zoals gebruikelijk doen we ook in deze Nieuwsbrief verslag van de contacten die we in de afgelopen periode hebben gehad met de Bannabikira Sisters.

Onze officiële contactpersoon is Sr. Catherine Nakatudde, Cate, zoals wij haar huiselijk aanspreken. Wij kennen haar redelijk goed omdat zij een aantal jaren geleden bij ons heeft gelogeerd, zij Joke en mij heeft begeleid bij ons bezoek aan Bwanda in 2007 en ik haar opnieuw heb ontmoet bij mijn bezoek aan de Centenary festiviteiten eind 2010. Zoals het goede vrienden betaamt wisselen we goede wensen met Kerst en Nieuwjaar en ook met Pasen – bij ons minder gebruikelijk – komt er een vriendelijk berichtje. In die berichtjes wordt niet aflatend gesproken van grote dankbaarheid jegens de donateurs met vooral de vraag dat aan hen over te brengen. Bij deze!

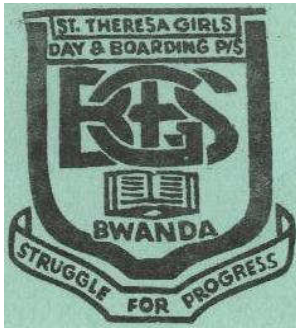
Enmaal per jaar ontvangen we een financieel overzicht en een verslag van de ontwikkelingen in de congregatie. Over het aantal ingetreden, overledenen en ook over de zusters die belangrijke studies hebben gedaan. Het is duidelijk dat de congregatie er aan hecht mensen op niveau te laten opleiden om daardoor zelf kwalitatief goed onderwijs te kunnen verzorgen.

Sr. Cate beheert zelf het geld, selecteert, en verzorgt de contacten met de kinderen/jeugdigen die een persoonlijke bijdrage krijgen om naar school (primary/ secondary) te kunnen gaan of een beroepsopleiding te volgen. Ook daarvan doet zij jaarlijks verslag.

En dan kennen we Sr. Theopista, headmistress. In het de vorige Nieuwsbrief vertelde zij in haar brief over ontwikkelingen en plannen met betrekking tot de St. Teresa Bwanda Primary School. In maart j.l. schreef zij: allow me to extend my sincere thanks to you for the continued support given to us. It has really enabled us to move a step forward. Ze beschrijft de vorderingen met van de bouw het Female's teachers house waar Marloes een kijkje heeft kunnen nemen bij haar bliksembezoek. Goede leefomstandigheden voor de onderwijsmedewerkers scheidt betere voorwaarden om aan de school te binden en hen te motiveren/trainen.

In een overzicht in bijgaande brief komt naar voren dat het niveau van het onderwijs gestaag omhoog gaat en het slagingspercentage heel goed is: 41,2 1^e grades, 58,8 2^e grades.

Zoals bekend is het opzetten en verzorgen van onderwijs/opvoeding zo ongeveer de kerntaak van de Bannabikira Sisters en dat komt in hun aanpak en trotse verslagen steeds duidelijk naar voren.

BWANDA ST. THEREZA DAY AND BOARDING PRIMARY SCHOOL

P.O. BOX 511, MASAKA (U)

TEL: 0775-548726/0754-491121

Our Ref:.....

Your Ref:..... Date: 29/03/2013

Dear Riet Nouwens,

Greetings and best regards from the community of St. Theresa Bwanda Primary School during this Easter season.

I thank God for this moment to communicate to you. How are you and your relatives? Let me hope that your life is okey.

Allow me extend my sincere thanks to you for the continued support given to us. It has really enabled us to move a step forward.

About the Female teacher's house, I am indeed happy to inform you that we have remained with finishing i.e plastering outside, Veranda, Ridges, the water tank and compound. We hope to finish it as time goes by. During this period, they will start to use the house to avoid other expenses.

I once again thank you for the wonderful work you are doing to uplift the standard of the people of God, more so St. Theresa Bwanda Primary School.

Briefly, let me give you a picture on how we performed in PLE last year 2012.

Table 1, Divisions.

DIVISION	I	II	III	IV	U	X	TOTAL
TOTAL	21	30	0	0	0	0	51

Table 2, Subject Analysis

SUBJECT	D1	D2	C3	C4	C5	C6	P7	P8	F9	T/L
ENG	01	43	07	00	00	00	00	00	00	51
SCIE	04	05	18	19	05	00	00	00	00	51
SST	02	18	18	11	02	00	00	00	00	51
MATH	00	08	10	13	13	06	01	00	00	51
TOTAL	07	74	53	43	20	06	01	00	00	204

% of 1st Grades = 41.2

% of 2nd Grades = 58.8

May the risen Lord bless you always.

Happy Easter!

Sr. Namukasa Theopista
HEADMISTRESS

CATHOLIC UNIVERSITY OF EASTERN AFRICA
P.O. BOX 62157
NAIROBI-KENYA

18th March 2013

Dear Riet and all our dear Donors

I greet you with much joy. I am always grateful to you for the generous heart you always extend to us as a Congregation. In a special way on behalf of the beneficiaries of Sister Francis/Mechtild Funds I thank you so much for you have enabled our poor children to get education. May God always shower his blessings upon you all. I have delayed to send you the accountability of the fund towards our needy children. I thought I could get the exact classes where some of them are but the coordinators have delayed to send them. I will make sure to send them in my next communication to you. The total amount we received this time was Euro. 2200. We with drew 1700. St. Theresa P/S received 550. The Sisters in Sanatorium received 550. The children received 600 on this I also include transport and communication. I asked the general Bursar and Sr. Theopista, Headmistress of St. Theresa P/S, to communicate to you concerning their accountability. I hope they did so.

NAME	AMOUNT UGSHS	AMOUNT EURO.	STAGE OF STUDY
1. Adera Tusiime	100.000		Completed Grade 3, is now teaching at Gayaza P/S
2. Rose Namayanja	150.000		Still in Senior 5
3. Betty Nalutaaya	100.000		Completed First Degree, has not yet got a job.
4. Yovita	100.000		Completed TTC Grade 3 Teacher teaching at Entebbe P/S.
4. John Nkwangu	100.000		Still in High School
5. Aiden Musule	100.000		In a Technical Training School
6. Naluyinda Prossy	100.000		Completed Nursing
7. Mande Joseph	150.000		Is at Kisubi University, Year one
8. Denis Kayiwa	100.000		Completed First Degree, now working, is now upgrading.
9. Sylvia Ayebale	100.000		Studying Secretarial at Mbarara.
10. Tereza Nansikombi	100.000		In primary School
11. John Kasaali	100.000		In Primary School
12. Antony SSebandeke	150.000		In Senior One
13. Briane Ssali	100.000		In primary School, P. 5
14. Susan Namale	100.000		Completed Diploma is now working soon going for upgrading.
15. Fred Binomugisha	100.000		Is now in National Major Seminary
TOTAL	1.750.000		

The exchange rate was at Ugshs. 3,300. The total amount after exchange was 1,980,000. I used Ugshs 96,000 for transport and communication. Total amount spent was Ugshs. 1.846.000. Balance is 134,000, this will be given to the most needy child next Term. I again thank you so much for your love and generosity. May God reward you a hundredfold. I wish you all a fruitful Holy Week and a Blessed Easter.

Yours in Christ,

Sr. Catherine Nakatudde, DM.

Bovenstaande brief ontvingen we enige tijd geleden en het is een verantwoording voor de uitgave van de donaties die we in 2012 hebben gedaan.

Het briefhoofd van de Oost-Afrikaanse universiteit is wat misleidend. Maar dat heeft er mee te maken dat Sr Catharine Nakatudde (Cate) daar toen studeerde.

Van de donatie die we dat jaar hebben gedaan (2200 Euro) is er 500 in kas gebleven. Van de overige 1700 euro is 550 euro geen naar de St Theresia primary school, ook 550 is gegaan naar het (zoals zij noemen) Sanatorium voor oude zusters. De overige 600 euro is besteed aan het 15 kinderen om te helpen voorzien in levensonderhoud. Van deze 15 kinderen staan de namen in de lijst en ook de bedragen die voor hen zijn uitgegeven. De bedragen lijken heel wat maar uiteindelijk valt het nogal mee: 100.000 ugandese shilling is ongeveer 30 euro. Tenminste voor onze begrippen valt het mee. Als je inkomen echter maar 900 Euro per jaar is (het gemiddelde in Uganda) dan is het toch een redelijk bedrag. Maar de ouders van de kinderen die wij ondersteunen zitten natuurlijk lang niet aan dat gemiddelde inkomen. Dus geen twijfel dat het geld nodig is en goed terecht komt.

Financieel overzicht 2011/2012

Ook in deze nieuwsbrief een kort verslag van de gang van zaken van ons Bwanda fonds.

Het saldo is momenteel (mei '13)

€ 1.280.- In totaal heeft ons fonds vanaf mei '12 € 2.724.- ontvangen van onze donoren. Eind december is er € 2.200.- overgemaakt naar Uganda.

Verder waren er weer de vaste kosten voor het aanhouden van de Triodos rekening en de overboek kosten (beide ongeveer 25 euro).

Zoals al in eerdere nieuwsbrieven vermeld; 13 vaste donateurs zorgen voor een vast inkomen van ongeveer € 2.100.- per jaar. Verder waren er incidentele bijdrages goed voor zo'n 600 euro.

Allen hartelijk dank!!

Ik weet zeker dat de nieuwsbrief door meer mensen wordt gelezen. Overweeg eens om maandelijks een bedrag(je) over te maken. Vele kleintjes maken een grote stroom!

Jan Verkleij

BWANDAFONDS

Het Bwandafonds ondersteunt werk in Oeganda van de Daughters of Mary, gesticht in 1910 door Mère Mechtilde (Cato Verkleij)

Initiatief

Joke Linders, Riet Nouwens, Jan Verkleij, Nico Wesselingh

Correspondentie adres:

Beukenlaan 2
2382ER Zoeterwoude Nederland
071-5619025.

Mail: bwandafonds@gmail.com

Triodos bank nr 78 47 61 345 tnv J.F. Verkleij en/of M.L. Nouwens.